

Çocuklarda Bruksizmin Varlığı ve Ebeveyn Farkındalığının Değerlendirilmesi

Yaşar Taha Baltacı¹, Nihal Kaya²

¹Bezmiâlem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, İstanbul, Türkiye

²Bezmiâlem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ortodonti Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Amaç: Çocukluk çağı bruksizminin erken tanısı, erişkin döneme kadar devam etmesinin önlenmesinde kritiktir, bu süreçte ebeveyn farkındalığı önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışmada; 7-10 yaş arası çocuklarda bruksizm varlığı ve ailenin farkındalık düzeyinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma kapsamında, rutin kontrolleri için diş hekimliği fakültesine başvuran ve sistemik rahatsızlığı bulunmayan 7-10 yaş grubundaki 200 çocuk (101 Kız, 99 Erkek) ve ebeveynleri çalışmaya dahil edilmiştir. Katılımcıların yaş ortalaması 8,45±1,08 olarak kaydedilmiştir. Ebeveynlerin farkındalıklarını ölçmek amacıyla anket soruları yöneltilmiştir ardından araştırmacı tarafından yapılan ağız içi klinik muayenede diş aşınmaları, dilde diş izleri ve yanak mukozasında hiperkeratoz alanlar değerlendirilmiştir. Verilerin istatistiksel analizinde SPSS yazılımı kullanılmış olup, $p < 0,05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Pearson Ki-kare testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmada çocuklarda klinik bruksizm prevalansı %9,0 (n=18) iken, ebeveyn beyanına göre %16,5 olup aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < 0,001$). Bruksizm görülme sıklığı açısından cinsiyetler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0,05$). Ebeveyn beyanları ile klinik teşhis arasında ileri düzeyde anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p < 0,001$). Bruksizm grubunda diş aşınması (%94,4), yanakta hiperkeratoz (%72,2) ve dilde diş izi (%27,8) kontrol grubuna göre anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($p < 0,001$). Kontrol grubu ile karşılaştırıldığında tüm bu klinik semptomların varlığı ile bruksizm tanısı arasında istatistiksel olarak ileri düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür ($p < 0,001$). Ebeveynlerin %80'i bruksizmin temel nedeni olarak psikolojik stresi belirtirken, %65,5'i tedavi için profesyonel desteğin gerekliliğine inandığını ifade etmiştir.

Sonuç: Çalışmamızda çocuklarda bruksizm yaygınlığı %9 olarak bulunmuştur. Klinik muayene bulguları arasında özellikle yanakta hiperkeratoz ve diş aşınmasının bruksizm tanısında belirleyici gücü oldukça yüksektir. Ebeveyn farkındalığı klinik bulgularla yüksek oranda uyumlu olsa da, profesyonel yardım alma bilincinin artırılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bruksizm, Diş Aşınması, Hiperkeratoz, Klinik Muayene, Ortodonti.